संजय गांधी निराधार / आर्थिक दुर्बलांसाठी अनुदान योजना व इतर विशेष सहाय्य योजनेसंदर्भात जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या शंका / अडचणीबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक:साअयो-२००६/प्र.क ३६८/विसयो मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक: २६ डिसेंबर,२००७

वाचा :- १) सामाजिक न्याय,सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.साअयो-२००३/प्र.क्र.१५९/विसयो, दि.१४-१-२००४

२) सामाजिक न्याय,सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.साअयो-२००५/प्र.क्र.२६३/विसयो, दि.३१-१-२००६

३) सामाजिक न्याय,सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.साअयो-२००४/प्र.क्र.३७/विसयो, दि.१९-४-२००६

शासन परिपन्नक :- शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ च्या वरील विषयाबाबत शासन निर्णयातील तरतृदीबाबत काही विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी कार्यालये यांच्याकडून शासनाकडे मुद्दे / शंका उपस्थित करण्यात आल्या आहेत. शासनाकडे प्राप्त झालेल्या सर्वसाधारण मुद्दे / शंका याबाबत शासन खालीलप्रमाणे स्पष्टीकरण करीत आहे:-

आ. क्र-	विभागीय आयुक्त/जिल्हायिकारी कार्यातय यांच्याकडून उपस्थित मुहे/शंका	शासनाचे स्पष्टीकरण
2	विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुतुर्ग यांनी संजय गांधी निराधार योजनेच्या अंतर्गत आई-बाबा मयल असलेल्या मुलांना अनुदान देण्याची तरतूद आहे किया कसे ? याबाबत मार्गदर्शन होणेस विनंती केली आहे.	१) निराधार व दारिद्रय रेबेखालील उत्पन्न असल्यास अनुदानास पात्र आहेत.
2	जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर संजय गांधी निराधार आर्थिक दुबंलांसाठी अनुदान योजनेमध्ये अपंग या अंतर्गत स्वतःचा चरितार्थ चालवू न शकणाऱ्या निराधार कुष्डरोग्यांना देण्यात येणाऱ्या अर्थसहाय्यामध्ये वाढ केलेली आहे. परंतु सदर शासन निर्णवात वाढीव अर्थसहाय्य कोणत्या तारखेपासून देय आहे याचा बोध होत नसल्यामुळे कृपया आदेश व्हावेत.	61977
75	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग १६ वर्षाखालील मुलगे व १८ वर्षाखालील अज्ञान मुलीना आई-वडील मयत असल्यास संजय गांधी निराधार अनुदान योजने अंतर्गत अनुदान देणेची शासन निर्णयात तरतूद आहे, अगर कसे व असल्यास प्रकरण कोणाचे नावे करणे आवश्यक आहे इ.बायत कृपया सविस्तर मार्गदर्शन मिळणेस विनंती आहे.	पालकाच्या नावे प्रकरण करण्यात यावे

अपर जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग

दि.१९-४-२००६ चे परिपत्रकातील अर्जदाराना तीन पेक्षा जास्त अपत्य असल्यास संजय गांधी निराधार योजना, इंदिरा गांधी निराधार योजना, श्रावणबाळ अनुदान योजनाॲतर्गत अनुदान मंजूर करता येत नाही. याबाबतचा शासन निर्णय असल्यास तो कृपया या कार्यालयास पाठविणोस विनंती आहे.

४) शासन परिपत्रक, दि.१९-४-२००६ च्या मुद्दा क्र.२३ नुसार अर्जदारास तीन पेक्षा जास्त अपत्य असल्यास संजय गांधी योजना, इंदिरा गांधी योजना व श्रावणबाळ सेवा योजनेअंतर्गत अनुदान मंजूर करता येत नाही. सदर परिपत्रक है शासनाचे आवेश आहेट.

तहसिलवार कार्यालय, हवेली, जि.पूणे

दि.१४-१-२००४ चे शासन निर्णयामध्ये 'कुटुंबाची' व्याख्या पती,पत्नी व त्यांची जास्तीत जास्त तीन मुले अशी नमूद केली आहे. त्याच धतींवर 'लाभार्थी' म्हणजे संजय गांधी निराधार योजनेखालील अनुदानाचा प्रत्यक्ष लाभ घेणारी व्यक्ती असे शासनास अभिप्रेत असावे अशी या कार्यालयाची धारणा आहे. ही धारणा बरोबर आहे असे गृहीत धरल्यास संदर्भाधिन दि.१८-३-२००६ च्या शासन निर्णयानुसार ज्या कुटुंबामये केवळ एक कुछरोगी असेल तर त्यास द.म.५००/- रुपये अनुदान द्याबे. त्या कुटुंबात पती व पत्नी कुछरोगी आहेत त्यांना इ.म.६००/- रुपये अनुदान द्यावे अपत्य कुछरोगी असतील त्यांना इ.म.७५०/- रुपये अनुदान द्यावे असे शासनास अभिप्रत आहे अगर कसे ते समजून येत नाही.

या कार्यालयाकडून यापूर्वी एकाच कुटुंबातील पती व पत्नीस स्वतंत्रपणे कुछरोंगी सदराखाली प्रत्येकी द.म.रु.२५०/-अनुदान मंजूर करण्यात आले असून त्यानुसार अनुदान पाठिवले जात आहे. अशा प्रकरणामध्ये दि.१८-३-२००६ च्या शासन निर्णयाच्या तरतूरीनुसार स्वतंत्र व्यक्ती म्हणून प्रत्येकी द.म.रु.५००/- अनुदान द्यावे का एका कुटुंबात दोन लाभार्थी असल्यामुळे त्या दोघांना एकत्रितपणे द.म.रु.६००/- अनुदान द्यावे याचे मार्गदशंन होणे आवश्यक आहे. कारण त्या कुटुंबास द.म.रु.६००/- पाठिवणेचे झाल्यास प्रत्येक लाभार्थीस द.म.३००/-पाठवावे लागतील.

प्रस्तुत दि.१८-३-२००६ च्या शासन निर्णयाची अमलबजावणी कोणत्या तारखेपासून करावी याचेही मार्गदर्शन व्हावे. सदर शासन निर्णयाचा अंमल दि.१-४-२००६ पासून देणे शासनास अभिप्रेत असावे अशी या कार्यालयाची धारणा आहे. ५) शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ मधील कुटुंबाची व्याख्या प्रमाण माणण्यात यावी. कुटुंबात केवळ एक कुष्ठरोगी असेल तर त्यास इ.म.रु.५००/- अनुदान द्यावे. त्या कुटुंबात पती-पत्नी कुष्ठरोगी असतील त्यांना रु.७५०/- इ.म. अनुदान द्यावे. तसेच एका कुटुंबात पती कुष्ठरोगी असेल आणि पत्नी व अपत्य कुष्ठरोगी नसतील तरीही बरीलप्रमाणे अनुदान देण्यात यावे.

एकाच कुटुंबातील पती व पत्नीस स्वतंत्रपणे कुष्ठरोगी सदराखाली अनुदान मंजूर करण्यात येऊ नये. दोघांना एकत्रित रु.६००/- अनुदान द्यावे.

शासन निर्णय दि.१८-३-२००६ ची अंगलबजावणी दि.१-३-२००६-पासून करण्यात याची

जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर

अपंग या संज्ञेअंतगंत कर्णबधीर व मुकबधीर या योजनेचा लाभ मिळणेसाठी अर्ज करतात व अर्जासोबत अपंगत्वाचे जिल्हा शल्य चिकित्सक यांचे प्रमाणपत्र सादर करतात. वास्तविक कर्णबधीर किंवा मुकबधीर व्यक्ती जरी अपंग असली तरी स्वतःची उपजिविका करणेस समर्थ असू शकते. तरी कर्णबधीर व मूकबधीर निराधार अपंग व्यक्तीस संजय गांधी निराधार आर्थिक दुर्बलांसाठी अनुदान योजनेअंतर्गत लाभ देण्यात यावा किंवा कसे, याबाबत मार्गदर्शन होणेस विनंती.

६) जिल्हा शल्य चिकित्सकाचे अपेगत्वाचे प्रमाणपत्र सादर केल्यास स्वतःचा चरितार्थं चालव् न शकणाऱ्या अपंगास अनुदान देव आहे.

Artest ...

A6500		
9	तहसिलदार कार्यालय, सांपली अनाथ मुली म्हणजे आई/वडील मृत्यूमुखी पडल्यामुळे अनाथ झालेल्या व अनाथ आश्रमात न राहणाऱ्या मली अशी व्याख्या शासन निर्णय क्र.साअयो-२००३/प्र.क्र.१५९/विसयो, दि.१४ जानेवारी,२००४ चे शासन निर्णयात नमूद करण्यात आलेले आहे व अशा अनाथ मुलींना त्या सज्ञान होईपर्यंत इंदिश गांधी योजनेखाली अनुवान वेणेत येते व त्या सज्ञान झालेनंतर अनुवान बंद करणेत येते. सज्ञान अनाथ अविवाहित आर्थिकदृष्टया निराधार मुलीस सदर व्यक्ती अनाथ समजून त्यांना अनुवान मंजूर करता येईल किंवा कसे व अनुवान मंजूर करणेचे झाल्यास ते कोणत्या कालमर्यादेपयंत मंजूर करता येईल याचे मार्गदर्शन मिळणेस विनंती आहे.	७) निराधार व दारिद्वयं रेषेखालोल उत्पन्न असल्यास पुनंबसन होईपर्यंत अनुदान मंजूर करण्यात यावे.
6	जिल्हाधिकारी कार्यालयः सोलापूर अर्जदारास १८ वर्षावरील मुले असतील तर त्या सजान मुलांकडून घेतलेल्या स्वतंत्र अर्जात काय उल्लेख करून घेणे गरजेचे आहे याबाबत मार्गदर्शन होणेस घिनंती आहे.	८) शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे त्याच्या उत्पन्नासह त्या कुटुंबाचे उत्पन्न योजनेच्या लाभ घेण्यास उत्पन्न योजनेच्या मर्यादेपयेत आहे असे त्या मुलाकडून घेतलेल्या स्वतंत्र अर्जात उल्लेख करुन घेण्यात यावा.
8	जिल्हाबिकारी कार्यालय, सोलापूर शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ मध्ये पान नं ७ तक्ता अ वरोल तीन्ही योजनेसाठी व्याख्या दिलेल्या आहेत. त्यामध्ये कुटुंब म्हणजे पती-पत्नी, त्यांची जास्तीत जास्त तीन मुले असल्यास असा उल्लेख आहे. त्यामुळे प्रकरण मंजूर करताना तीन पेक्षा जास्त मुलांचे कुटुंब असल्यास सदर अर्ज अपात्र टरवावे अशी आमची धारणा आहे तरी मागंदशंन होणेस विनंती आहे.	५) तीन पेक्षा जास्त मुलांचे कुटुंब असल्यास सदर अर्ज अपात्र ठरवावा.
१०	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर तसेच कुटुंबामध्ये कुटुंब प्रमुखाशिवाय इतर व्यक्ती अपंग असल्यास व त्याच्या आई विडलांचे वय ६५ पेक्षा कमी असल्यास, तो निराधार होऊ शकत नाही अशी इकडील धारणा आहे तरी पार्गदर्शन होणेस विनंती आहे	१०) आई वडीलांच्या व अपंग व्यक्तींच्या उत्पनास कुटुंबांचे एकूण उत्पन्न दारिद्रय रेषेखालील यादीत मांव समाविष्ट होण्यासाठी भावश्यक असलेल्या उत्पन्न मर्यादेत असल्यास अपंग व्यक्तीस संजय गांधी निराधार/आर्थिक दुर्बलांसाठी श्रमुदान योजनेंतर्गत अनुदान अनुदेय होईल.
200	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर अर्जदारास जिरायत व बागायत जमीन क्षेत्र मर्यादा किती असावी याबाबत पार्गदर्शन व्हावे.	११) अर्जदाराच्या जिस्तयत व बागायत जमोनोतून मिळणारे उत्पन्न दारिद्रय रेषेखालील यादीत नाव समाविष्ट होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या उत्पन्न मर्यादेत असल्यास अर्जदार निराधार होईल या निकथावर प्रकरणावर निर्णय घ्यावा.

95

जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापुर

केंद्र शासन पुरस्कृत राष्ट्रीय बृध्दापकाळ योजनेमध्ये प्राप्त होणारा निधो हा विषरणपत्र-अ व विवरणपत्र-ब या दोन वेगवेगळया लेखाशिषांखाली प्राप्त होत असून समध्ये विवरणपत्र-अ ब विवरणपत्र-ब या दोन वेगवेगळया लेखाशिषांखाली श्रावणबाळ योजनेच्या लाभाध्यांची विभागणी कशाप्रकारे करण्यात याबी याबावत मागंदर्शन होणेस विनंती आहे.

१२) (०८) (०३) (२२३५ २२८५) २० इतर खर्च व (०८) (०४) (२२३५ २९९३) २० इतर खर्च अंतर्गत उपिशर्ष (०८) (०३) (२२३५ २२८५) २० इतर खर्च व (०८) (०४) (२२३५ २९९३) २० इतर खर्च अंतर्गत शासनाकडून वाटप तरत्वीचे निक्हाधिकारी इसरावकन आहरण करन मागील बर्षाप्रमाणेच राष्ट्रीय बृध्दापकाळ निवृत्ती वेतन योजने अंतर्गत निधमानुसार पात्र पुरुष व स्वी लाभाध्यांना अनुदान वाटप करावे.

१३ जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापुर

संजय गांधी निराधार आर्धिक पुर्बलांसाठी अनुवान योजनांतर्गत आर्धिकदृष्ट्या निराधार असलेल्या विधवा यात ६५ वर्षांपेक्षा कमी वयाचे स्वी/पुरुष म्हणजेच अंध, अपंग, क्षयरोग, पक्षाधात, प्रमस्तिष्कधात, कर्करोग व मानसिक आजारामुळे स्वतःची उपजिविका चालव न शकणाऱ्या निराधार असलेल्या विधवा असे मत घेऊन निर्णय घेणे योग्य होईल अशी या कार्यालयाची धारणा आहे. १३) धारणा बरोबर आहे.

१४ जिल्हाथिकारी कार्यालय, सोलापुर

संजय गांधी सामाजिक सहाय्य योजना समितीची रचनामध्ये अध्यक्ष, स्थानिक विधानसभा सदस्य आहे. परंतु काही तालुक्यामध्ये लाभाधीचे अर्ज मोठ्या प्रमाणात असताना त्या लालुक्यात ग्रामपंचायत, स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुक व इतर निवडणुक असताना प्रांत अधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली घेतलेले अर्जदाराचे निर्णयावर विधानसभा सदस्य यांनी पक्षातील असणारे मतभेदामुळे सदर अर्जावर व मंजूर प्रकरणावर स्वाक्षरी करणेस नकार देणे अध्यक्ष प्रशासकावर टिका करणे अशाप्रकारची कार्यवाही होते. याबाबत योग्य ते मार्गदर्शनपर आदेश मिळणेस विनंती आहे. विधानसभा सदस्य हे सतत सभेस गैरहजर राहिलंस प्रथम त्यांना सुचनापर पत्र देळनहीं याबाबत योग्य ते निर्णय देण्यास नकार देतात अंती अर्जदाराचे अर्जावर निर्णय घेळनही अनुदान पाठविणेस विलंब होते आहे. याचेही योग्य ते मार्गदर्शन व्हावे.

२४) शासन ानर्णय दि १४-१-२००४ च्या पु.९ प्रमाणे कार्यवाही करण्याबाबत स्यन्ट सचना दिलेल्या आहेत. लाभाधी निवडीच्या संबंधात समितीमध्ये काही मतभेद/बाद निर्माण ज्ञाल्यास सांमतीच्या सदस्य संधिवीने माणजेच यांनी तहसिलदार/तहसिलदार प्रकरणे डपविभागीय अधिकारी/प्रांत अधिकारी यांच्या निदर्शनास आणावीत व त्यांनी अशा प्रकरणात त्यांचा निवाडा २० दिवसांच्या आत घ्यावा. उप विभागीय अधिकारी यांचा निर्णय सर्वसाधारणपणे अंतिम असेल तथापि, या निर्णयामध्ये गंभीर दोष अझ्ह्याचे आढळून आल्यास अशी प्रकरण समितीच्या सदस्य सन्तिनी ऑतम निर्णयासाठी योच्याकाडे सादर कराबीत जिल्हाधिकारी यांनी अशी प्रकरणे ३० दिवसांच्या आत निकाली काहाबीत. त्यामध्ये दिलेला जिल्हाधिकारी यांचा निणंय अतिम राहीलः

१५ जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर

तहसिलदार/नायब तहसिलदार यांच्याकडे आलेल्या अर्जाची छाननी करताना लाभ घेण्यासाठी पात्र ठस्त असलेल्या

१५) याबायत सुधारित आदेश शासन निर्णय क्र.साअयो-२००४/प्र.क.१९९/

Miller

अर्जंदाराची यादी संबंधित ग्रामपंचायत/शहरी भागात प्रभाग सिमतीस कळवावी ग्रामसभेने/प्रभाग सिमतीने मान्यता दिल्यावरच असे अर्ज प्रत्येक तिमाहीस सिमतीपुढे निर्णयासाठी ठेवतील. निर्णय घेतल्यानंतरच अर्ज सिमतीपुढे तिमाहीस निर्णयासाठी ठेवण्यास जबळ जवळ ३०-४५ दिवसांचा विलंब ग्रामसभा/प्रभाग सिमतीकरीता होऊन ऑतम निर्णयास साधारण ६० दिवस कालावधी लागत आहे. यामुळे पात्र व गरजू असणाऱ्या लाभाधीना अर्ज केल्यानंतर कालावधी लागत आहे. यामुळे अर्जंदाराचे अर्ज पात्र ठरवूनहो ग्रामसभा व प्रभाग सभा यांचे निर्णयामुळे राखून राहत आहे. याबाबत काय अंतिम निर्णय घेण्यात यावा यांचे आदेश निर्णयान काथेत, ही विनंती.

विसयो, दि.१२-७-२००४ अन्वये दिलेले आहेत. त्यानुसार दि.१४-१-२००४ च्या शासन निर्णयातील लाभायी निवडीसाठी प्रामसभा/प्रभग समितीच्या मान्यतेची अट रह करून पूर्वी प्रमाणेच आलेल्या अर्जाच्या छाननोनंतर समितीने लाभायीची निवड करावी व अशी निवड झाल्यावर संबंधित लाभार्थ्योस अर्थसहाय्य सुरु करावे आणि अशा लाभार्थ्योची यादी प्रामसभा/प्रभाग सभेला सुयनार्थ पाठवावे आणि ग्रामसभेमध्ये असे निदशनास आले की, काही व्यक्तीची चुकीची निवड झालेली आहे अशा व्यक्तीची निवड झालेली आहे अशा व्यक्तीची निवड झालेली आहे अशा व्यक्तीची निवड

१६) अनाथ मुलीचे पालक अथवा त्यांनी मार्मानदेशित केलेल्या व्यक्तीकडे अनुदान पाठविणे अभिग्रत आहे.

१६ जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापूर

अनाथ मुली म्हणजे आईवडील मृत्यूमुखी पडलेमुळे अनाथ झालेल्या अनाथ आश्रमात न राहणाऱ्या मुली असा उल्लेख आहे. सदरह अनाथ मुलीस आइंवडील नसल्यास त्यांचे अनुदान त्यांना कोणाच्या नावे पाठवावे याबाबत मार्गदर्शन होणेस विनंती आहे.

१७ जिल्हाधिकारी कार्यालय, सोलापुर

सन २००३-०४ मध्ये शासन निर्णय क.बीयुडी-२००३/ प्र.क्र.१०९/विसयो,दि.२०-३-२००३ अन्वये खर्च मंजूर केलेले होते. सदरचे अनुदान शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२००४/प्र.क्र.१५८-अ/ विसयो, दि.१९-४-२००४ अन्वये खालील बार्बीवर खर्च करण्यास पान्यता दिलेली होती:-

- श) लाभार्थीचे बैंक खाते उघडणेसाठी आवश्यक फोटो व ओळखपत्रासाठीचा खर्च
- २) मनिऑंडरसावी होणारा खर्च
- अंत्रिय स्तरावर कर्मचारी वृंदासाठी अद्यावत कार्यालयीन कख अभारणे.
- ४) फर्निचर उपलब्ध करणे.
- ५) संगणक पुरवणे.
- ६) जाहिरात साहित्य कार्यालयीन लेखन सामग्री इ.चा पुरवटा करणे.

उपरोक्त बाबीवर तहसिल कार्यालयाने होणारा खर्च व बार्यानहाथ आराखडा करून खरेदीची बिहित कार्यपथ्दती अवलंबलेली आहे आणि सदरची स्वकम खर्च करण्यात आलेली आहे. त्यानंतर शासनाकडून सदरची स्वकम मनिऑर्डरसाठीचा खर्च भागविण्यासाठी, बंक व पोस्ट बचत खाते उघडण्यासाठी आवश्यक असलेल्य लामार्याच्या फोटोसाठी खर्च व ज्यावेळी लामाय्यांना ऑळखण्डे/स्मार्टकार्ड दिले जातील स्याबाबत खर्च भागविण्यासाठीचा खर्च करण्यात यावा. या व्यतिस्वित इतर बाबीसाठी प्रशासकीय निधीतून खर्च करण्यात येऊ नये असे आदेश

१७) सन २००३-०४ मध्ये शासन निर्णय क्र.चीयडी-२००३/प्र.क्र.१०९/विसयी. दि,२०-३-२००३ , अन्वये प्रशासकीय खर्चासाठी अनुदान मंजूर केले होते व शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२००३/प्र.क्र. १०९/विसयो, दि.२०-३-२००४ अन्वय प्रत्यार्पित आदेश दिले होते व शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२००४/प्र.क्र.१५८-अ/ विसयो, वि.१९-४-२००४ अन्वये सोलापूर जिल्ह्यासह इतर जिल्ह्यांना रु.१.०० लाख प्रशासकीय खर्च निधी हा लाभाध्यांची बँकेत खाते उघडण्यासाठी आवश्यक फोटोसाडीचा मनिऑडरसाठी होणारा खर्च र साठी उपलब्ध केला आहे. भौत्रिय स्तरावर कर्मचारी वंदासाठी अद्यावत कार्यालयीन कक्ष उभारणे, फर्निचर उपलब्ध करणे. संगणक पुरवियो, जाहिरात साहित्य, कार्यालयोन लेखनसामग्री इ.चा पुरवटा न्तरणे थाबाबत खर्च मान्यता देण्यात आली आहे. तथापि या बाबीवरील खचाचे स्वतंत्र आदेश काढल्यावर त्यासाठी प्राधिकृत केलेल्या जिल्हाधिकारी यांनी निर्गमित केलेले आहेत. शासन निर्णय दि.१९-४-२००४ परिच्छेद क.३ अन्वये उपरोक्त बाबीवर खर्च करण्यास मान्यता दिलेली असल्यामुळे खर्च करण्यात आलेली रक्कम शासनाने दिलेल्या आदेशाच्या अधिन राहुनच केलेली आहे. पूर्वी करण्यात आलेल्या खर्चीस शासनाची परत मान्यता घेण्याची आवश्यकता धासणार आहे काय ? याबाबत मार्गदर्शन करावे.

शासनाच्या वतीने या रक्कमा आहरण कमवयाच्या आहेत असे आदेश होते. त्यामुळे केलेला खर्च हा वित्तीय अनियमितता ठरतो.

१८ जिल्हाथिकारी कार्यालय, सोलापुर

सध्या होत असलेल्या पोट निवडणूका , मध्यावर्ती निवडणूका, ग्रामपंचायत निवडणूका, महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपालिका निवडणूका इत्यादीबाबत आदशं आचारसंहिता लागृ होत असलेल्या कालावधीत अर्जावर निर्णय प्रांत अधिकारी/ तहसिलदार/ नायव तहसिलदार यांनी घेतलेवर विधानसभा सदस्य यांनी आचार संहिता मुदत संपल्यानंतर पुनश्च मंजूर केलेले प्रकरण समितोपुढे ठेवणेस लेखी पत्र देन आहे- कृपया याबाबत योय ते आदेश निर्गमित कावेत, ही विनंती

१८) शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ च्या पृ.९ प्रमाणे कार्यवाही करण्याबाहत स्पन्ट सूचना दिलेल्या आहेत. यानुसार कार्यवाही करावी.

जिल्हाधिकारी कार्यालय, गाँदिया

संजय गांधी निराधार अनुदान योजना/बृंदिरा गांधी धृपिहिन शेतमजूर योजना/श्रावणबाळ सेवा योजना, राष्ट्रीय वृष्दापकाळ निवृती वेतन योजना/ राष्ट्रीय कुटुंब लाभ योजना अंतर्गत शासनाने दि.१४-१-२००४ मध्ये लाभाधी १५ वर्षे महाराष्ट्राचा रहिवासी असावा असं नमृद केलेले आहे. परंतु काही प्रकरणात पती हा महाराष्ट्राचा रहिवासी आहे तो कुटुंब प्रमुख सुध्दा आहे. सदर व्यक्तीचे लग्न दुसऱ्या राज्यातील महिला सोबत झालेले आहे. कालांतराने लग्नानंतर एक किंवा दोन वर्षात सदर कुटुंब प्रमुख मरण पावला अशा प्रकरणात पत्नी आधिकदृष्ट्या कमकुवत असून या महिलेने उपरोक्त विषयांकित योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी अर्ज सादर केला आहे. परंतु सदर महिला १५ वर्षाची महाराष्ट्राची रहिवासी नाही अशा प्रकरणात संबंधित महिलेस याजनेचा लाभ देण्यात येईल किंवा कसं, याबाबत मार्गदर्शन करण्यात यावे. १९) शासन निर्णयानुसार किमान १५ वर्षापासून महाराष्ट्र राज्याच्या रहिवासी असणे आवश्यक आहे.

२० जिल्हाधिकारी, अमरावती :

संजय गांधी योजना, हॅदिस गांधी योजना व श्रावणबाळ सेवा योजना अंतर्गत यामध्ये स्थावर/जंगम मालमत्तेपासून मिळणारे उत्पन्न तसेच कुटुंबातील सर्वांचे एकत्रित उत्पन्न ह.१५०००/- चे मयांदेपयेत असावे असे शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ च्या परिपत्रकातील पान क्र.७ वर नमूद केले आहे. परंतू यामध्ये हे स्पष्ट होत नाही, तो भूमिहीन असावा किंवा नसावा, याबाबत मार्गदर्शन व्हावे.

तसंच संजय गांधी योजनेमध्ये विधवा,अपंग व इंदिरा गांधी योजनेमध्ये लाभार्यीच्या सास-याचे नावाने, लाभार्योच्या नावाने, वडीलांच्या नावाने, मुलाच्या नावाने जमीन असल्यास ल्या लाभार्थ्यांस लाभ देण्यात यावा किंवा काय ? यावर सृध्दा मार्गदर्शन व्हाले. २०) शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ प्रध्ये स्थावर व जॅगम मालमत्तेपासून मिळणारे उत्पन्न यामध्ये शेतीच्या उत्पन्नाचाही समावेश होतो. त्यापुळे भूमिहीन असणे आवश्यक नाही.

शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ मध्ये कुटुंबाची व्याख्या दिलेली आहे. स्यानुसार पती-पत्नो व त्यांची जास्तीत जास्त ३ मुले यांच्यापासून मिळणारे उत्पन्नाच्या निकषांबर निर्णय घेण्यात यावा. २१ जिल्हाधिकारी, बीड

शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ अन्वये संजय गांधी निराधार योजनअंतर्गत परितक्त्या महिला लाभाव्यांच्या अजांची तपासणी करण्यासाठी ग्रामीण भागातील पोलिस पाटील, सरपंच यांच्या प्रमाणपत्राचा पुरावा जोडावा असे नमूद केलेले आहे. परंतू शहरी भागामध्ये अशा लाभाव्यांना लाभ मंजूर करावयाचा असल्यास कोणाचे प्रमाणपत्र घ्यावे याबाबत खुलासा नाही. त्यामुळे शहरी भागातील परितक्त्या महिलांचे अर्ज मंजूरीसाठी अडचण निर्माण झालेली आहे. आपणास विनंती करण्यात येते की, याबाबत या कार्यालयास योग्य ते मार्गदर्शन करणेस विनंती आहे.

२१) प्रामीण भागाप्रमाणे शहरी भागातील लाभाध्याँबाबत संबंधित पोलीस स्टेशन यांचे प्रमाणयत्र घेण्यात यांचे.

२२ जिल्हाधिकारी, वस्मानाबाव

मराठवाडा ग्रामीण बैंक क्षेत्रीय कार्यालय, उस्मानाबाद यांनी उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सामाजिक अर्थसहाय्य योजनेअंतर्गत असणाऱ्या विविध योजनांचे त्यांच्या शाखेमधून रक्षभाष्यींना अनुदान वाटप केलेले आहे.

सदरील लाभार्थांना बँकेने वाटप केलेल्या अनुदानासाठी मराठवाडा बँक क्षेत्रीय कार्यालय, उस्मानाबाद यांनी यासाठी बँक कमिशनची मागणी जिल्हाधिकारी यांचेकडे केलेली आहे. शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ च्या पृष्ट क.१० बरील तरतृदीनुसार लाभार्थ्यांना बँकेमार्फत अनुदान वाटपक केलेले जाते, याबाबत बँकेला कमिशन देण्यात याबे अथवा कसे. याबाबत स्पष्ट खुलासा होत नाही ? कृपया याबाबतीत मार्गदर्शन व्हाये. तथापि बँक कमिशन देण्याचे मान्य करण्यात आल्यास सदरील कमिशनची सकम कोणत्या निर्धातृन अदा करण्यात याबी, म्हणजेच कोणत्या लेखाशिषांखाली खर्ची टाकण्यात याबी, याबाबतही स्पष्टता शासन निर्णयात नाही, करिता संबंधित बाबतीत बँकेला कमिशन देणे तसेच योग्य असल्यास सदरील रक्कम कोणत्या निर्धातृन लेखाशिषांतृन अदा करण्यात यावी, याबावतही स्पष्टता शासन निर्णयात नाही, करिता संबंधित बाबतीत बँकेला कमिशन देणे तसेच योग्य असल्यास सदरील रक्कम कोणत्या निर्धातृन/लेखाशिर्षातृन अदा करण्यात यावी, या बाबतीत कृपया आपलेस्तरावरून मार्गदर्शन व्हावे, ही विनंती.

२२) शासन निर्णय दि.१४-१-२००४ च्या पृष्ठ १० येथील परिच्छेदामध्ये बैंक किमशनबाबत स्पष्ट सूचना दिलेल्या आहोत-

बैकेचे काँमशन मंजूर प्रशासकीय खर्चाच्या तरत्वीतून भागीबण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेताक क्रमांक- २००७१२२६१४३८१८००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

भूग. का. पाटील) कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति, सर्व विभागीय आयुक्त, सर्व जिल्हाधिकारी, संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे. निवड नस्ती/विसयो.

14

Nilai